

Een artikel in Het Nieuwsblad dd 20 mei 2021 ...

Windhaan verdween van kerktoren maar duikt dag later weer op onder de stelling

KIEZEGEM

Bij de restauratie van de toren van de kerk in Kiezegem was de windhaan zondagochtend plots verdwenen, meegenomen door onbekenden. Maar een dag later lag de haan onder de stelling. Nu wordt hij teruggeplaatst.

Het dak van de toren van de Sint-Pieterskerk in Kiezegem was dringend aan herstelling toe. Vijftien jaar geleden werd

het dak van het schip al volledig vervangen, nu was de toren aan de beurt. Daarvoor plaatste een aannemer een stelling rond de kerk en de toren. "De torenhaan zou niet mee gerestaureerd worden, maar een dag nadat we de stelling hadden geplaatst, was hij plots verdwenen. Verbijstering alom. Niemand wist waar hij naartoe was", zegt Guy Bruyninckx, de secretaris van het kerkbestuur. "Was hij gestolen? Een stunt? Vandalisme?"

Niemand heeft iets gehoord of

gezien, maar maandagmorgen lag de torenhaan ongeschonden onder de stelling. "Nu gaan we toch van de gelegenheid gebruikmaken om de haan te restaureren", vervolgt Bruyninckx. "Het interne draaimechanisme is met de jaren vast komen te zitten. De bijna honderdjarige haan krijgt een fikse opknapbeurt, een nieuw laagje verf en wordt daarna teruggeplaatst." De kosten voor een nieuw torendak en de restauratie van de haan zijn nog niet gekend. (fg)

Van kortbij ziet de haan er zeer minimalistisch uit. Hij was onderaan gescheurd, dit is dan ook hersteld. Het draaimechanisme was ook geblokkeerd, dat is dan ook hersteld. Vroeger werden de windhanen met bladgoud bedekt... nu is deze met goedkopere goudkleurige verf afgewerkt.

Nu staat deze haan terug trots op zijn toren om de inwoners te laten zien waar de wind vandaan komt.

De lotgevallen van de kerkhaan van Kiezegem

Kerkhaan verdwijnt plotseling

Voor het ogenblik wordt het dak van de kerk in Kiezegem vernieuwd. Op zondag 16 mei meldde een verbouwereerde parochiaan dat de windhaan plots verdwenen was. Ook de dakwerkers hadden geen flauw benul wat er met de haan gebeurd was.

In het Nieuwsblad verklaarde Guy Bruyninckx van de kerkfabriek: "De torenhaan zou niet mee gerestaureerd worden, maar een dag nadat we de stellingen hadden geplaatst, was hij plots verdwenen.

Niemand wist waar hij naartoe was. Was hij gestolen, een stunt, vandalisme? In ons achterhoofd zaten we met de beelden van de vernielde Vlooybergtoren."

Miraculeus teruggebracht

De volgende dag lag de haan miraculeus ongeschonden terug onder de stelling aan de kerkpoort. Eind goed, al goed.

Het kerkbestuur maakte van de gelegenheid gebruik om het draaimechanisme, dat vast was komen te

zitten, te repareren zodat deze kloek honderdjarige haan nog een tijdje mee kan. Ondertussen prijkt de haan weer op de toren en speurt de horizon af.

Toren opgebouwd na oorlogsschade

Jef De Bruyn die recht tegenover de kerk van Kiezegem woont en de zaak met de haan mee opvolgde, had nog een bijzondere anekdote over de kerkhaan van Kiezegem.

Hij schreef ons: "Voor mij zit daar een verhaal aan vast dat mijn ouders mij verteld hebben. De toren is na veel discussie met de overheid over de vergoeding van de oorlogsschade terug opgebouwd in de tijd dat ik geboren ben. Mijn toen nog ongetrouwde nonkel Fons en zijn vriend Karel Merckx waren pas afgestudeerde jonge schrijverkers en hadden beloofd mee te werken aan de heropbouw van de toren.

Op café met het geld van de torenhaan

In de collectie van de heemkundige kring Meensel-Kiezegem hebben ze daar nog een foto van. Toen de werken klaar waren moest de haan nog geplaatst worden en die

twee jongemannen zijn toen met die haan het dorp rondgegaan van huis tot huis, de ene met de haan, de andere met een spaarpotje waar de mensen een kleine bijdrage voor de jonge medewerkers konden insteken.

Zij hebben daarnaar 't schijnt heel uitbundig mee gevierd en een stevige pint gedronken. Door dat oude verhaal heb ik altijd een speciale belangstelling gehad voor de kerkhaan."

Spreuken

Over kerkhanen bestaan in het Nederlands een aantal 'wijsheden':

- Zo waait de kerkhaan met alle winden mee en veranderen de koeien nooit van mening.

- Een kort gedicht verhoudt zich tot een spreuk als een zwaan tot een kerkhaan.

Luc Claeys, diaken

Op de kerktoren van Meensel staat uiteraard ook een weerhaan. [MD Photography](http://MDPhotography) bezorgde ons hier een mooie dronefoto van.

[Wikipedia](#) : “ .. Een windhaan of *weerhaan* is een windwijzer in de vorm van een haan. Sommige torenhanen zitten op een windkruis en/of op een metalen bol. Ze worden vooral geplaatst op de spits van kerktorens.

Van oudsher was het gebruikelijk een kruis, bol of haan te plaatsen op een toren, maar ook op een paal en ook op de kruin van een kerstboom en een meiboom. Deze dienden als afweermiddel.

Met de kerstening werden deze symbolen behouden. Christenen gingen echter een band zoeken in de Bijbel en die vonden ze dan ook ten opzichte van de haan. De haan werd een attribuut van de apostel Petrus en verwijst naar diens verloochening van Jezus en zijn berouw daarover (Markus 14:72). Na dit voorval verkondigde Petrus volgens de overlevering het christelijke geloof tot aan zijn dood. In die betekenis staat het dier ook vaak afgebeeld op biechtstoelen.

Met de kerstening werd het kruis dus een christelijk symbool, alhoewel het in de heidense tijd een afweersymbool was, tezamen met de donderbeitel en de hamer. Voor de glansbal op een kerktoren konden die christenen echter geen.

.....

Torenhanen werden vroeger soms beschoten. Vele vervangen windhanen hebben schietgaten. De haan op een toren wordt dan ook in verbinding gebracht met vogelschieten....”